

Jogi segítségnyújtás

Funded through ELA Translation
Facility for Information

ombudsman
Public Defender of Rights

ombudsman for children
Defender of Children's Rights

Jogi segítségre lehet szüksége a bíróságokon, a hatóságoknál, a rendőrségen, a munkáltatójával folytatott vitában, szerződéskötéskor, végrehajtás vagy büntetőeljárás során. minden olyan esetben, amikor egy jogi problémát kell megoldania, és nem tudja, mit tegyen.

Ebben a tájékoztatóban elmagyarázzuk, hogy kitől és mikor kérhet tanácsot, és hogyan kaphat segítséget ügyvédtől ingyenesen vagy kedvezményes díjjal ellenében.

Ki tud segíteni a jogi ügyemben?

Ügyvédek

Az ügyvédek minden jogi kérdésben tanácsot adnak. Például megírják az Ön szerződését, fellebbezését az Ön nevében a hatóság határozata ellen, képviselik Önt a bíróságon, megvédik Önt büntetőügyekben stb.

Az ügyvédek **fizetést kapnak** a munkájukért.

- Ha van pénze ügyvédre, választhat egyet a környéken, vagy a Cseh Ügyvédi Kamara honlapján található [ügyvédek listájáról](#).
- Ha nem engedheti meg magának, hogy ügyvédet fogadjon, ingyen vagy kevesebb pénzáért is kaphat jogi segítséget. Ebben a tájékoztatóban tanácsot adunk arról is, hogy kitől mit és hogyan kérhet.

Hátrányos helyzetű embereknek tanácsadást nyújtó szervezetek (röviden „szociális tanácsadók” vagy „tanácsadó központok”)

Ezek közé tartoznak a polgári tanácsadó központok, a családi tanácsadó központok, az idősek tanácsadó központjai, a fogyatékkal élők tanácsadó központjai stb. A tanácsadó központok ingyenesen nyújtanak segítséget.

A tanácsadó központok megbeszélik Önnel a helyzetét, és tanácsot adnak Önnel, hogy mi a következő lépés, vagy hová forduljon. Legtöbbször nem fogják megtenni a szükséges lépéseket Önhelyett. Ha úgy találják, hogy olyan összetettebb jogi problémája van, amellyel nem tudnak foglalkozni, akkor elküldhetik Önt egy ügyvédhez.

Minden tanácsadó központ egy kicsit másképp működik, ezért ez a tájékoztató nem tudja megmondani, hogyan lépjön kapcsolatba valamely tanácsadó központtal, és az mit tehet az Önérdekelében.

A tanácsadó központot az ombudsman honlapján találja www.ochrance.cz a [Nem tudom, mit kezdjek az élethelyzetemmel](#) alatt (a [Polgári Tanácsadó Iroda](#) vagy a [külföldiekkel és menekültekkel foglalkozó szervezet](#) szórólapjai) vagy a Munkaügyi és Szociális Minisztérium nyilvántartásában ([Szociális Szolgáltatók nyilvántartása](#)).

Figyelem! Ha Ön perel vagy perelni szeretne, lehetséges, hogy egy nonprofit szervezet vagy egy polgári tanácsadó iroda azt javasolja, hogy forduljon ügyvédhez. Ha büntetőügyben vádat emelnek Önen ellen, mindig forduljon ügyvédhez.

Más szakemberek, például **közjegyzők, bírósági végrehajtók** vagy **adótanácsadók** is segíthetnek Önnel. Segítséget nyújtanak a hatáskörükbe tartozó jogi esetekben. Segítségükért **általában fizetnek**. A **szakszervezetek** a munkahelyi vitákban is segíthetnek. A szakszervezetek többnyire **ingyen** segítik tagjaikat.

Figyelem! A bíróságok, a hatóságok és a rendőrség nem adhatnak tanácsot jogi problémákkal kapcsolatban.

Jogi segítségre van szükségem, de nincs rá pénzem. Mit tehetek?

Itt kiválaszthatja a helyzetét, és közvetlenül megnézheti a tájékoztatóban:

Csak egy ügyvéddel kell konzultálnom, nem perelek ↓ olvasson tovább Jogi tanácsadás ügyvéd által 	Segítségre van szükségem a hatóságoknál ↓ olvasson tovább Jogi segítségnyújtás a hatóságoknál (és az Alkotmánybíróságnál) 	Perelek vagy perelni akarok hatósággal szemben ↓ olvasson tovább Jogi segítségnyújtás a bíróságon 	Perelni szeretnék valakit, például a munkáltatómat, a szomszédomat stb. ↓ olvasson tovább Jogi segítségnyújtás a bíróságon 	Vádlott vagyok büntetőügyben ↓ olvasson tovább Jogi segítségnyújtás büntetőeljárásban
--	---	---	--	---

Jogi tanácsadás ügyvéd által

Ha jogi tanácsadásra van szüksége ahhoz, hogy megtudja, mit tehet a továbbiakban, és nincs pénze ügyvédre, kérheti a Cseh Ügyvédi Kamarától, hogy **rövid konzultációra jelöljenek ki ügyvédet**. Ha bizonyítja, hogy nincs pénze, akkor **ingyenesen** kirendelnek Önnek egy ügyvédet.

A kirendelt ügyvéd legalább **30 percet** tölt Önnel. Évente **legfeljebb négyeszer** kérhet konzultációt, de egyik sem haladhatja meg a 30 percert (**vagyis az évi két órát**). Egy ilyen látogatás során az ügyvéd elmagyarázza, milyen jogi problémáról van szó, és hogyan oldható meg. Általában nem oldják meg az Ön problémáját a helyszínen, és nem írnak Önnek semmilyen dokumentumot (szerződést, bírósági beadványt). A találkozó célja, hogy megtudja, mi a következő lépés.

Mit kell tennem ahhoz, hogy ügyvédet kapjak rövid konzultációra?

- 1** Küldjön kérelmet [úrlapon](#) – letölthető a [Cseh Ügyvédi Kamara](#) honlapjáról.
- 2** Fizesse be a 100 CZK összegű díjat – banki átutalással vagy postai csekken.
Nem kell megfizetnie a díjat, ha bizonyítani tudja, hogy
 - mozgássérült vagy segítőre szoruló súlyosan mozgássérült igazolvánnyal rendelkezik,
 - Ön anyagi nehézségek miatt ellátásban részesül,
 - 15 év alatti vagy,
 - Ön III. (súlyosan rászoruló) és IV. (teljesen rászoruló) szintű ápolási támogatásban részesül, vagy ápolási támogatásban részesülő személyt ápol, vagy
 - Ön fogvatartási intézményben vagy befogadóközpontban elhelyezett külföldi.
- 3** Bizonyítsa a Cseh Ügyvédi Kamarának, hogy a kérelem benyújtását megelőző **6 naptári hónapra vonatkozó havi átlagjövedelme nem érte el a létminimum háromszorosát** (Ön vagy az Önnel közös háztartásban élő és a megélhetési költségeket közösen fedező személyek esetében). Például az egy főre jutó létminimum 2023 januárjától 4 860 CZK, két felnőtt esetében pedig 8 510 CZK. Egy gyermekes család esetében ez a gyermekek számától és életkorától függ (két felnőtt és két gyermek esetén kb. 14 480 CZK). Használhatja a Cseh Köztársaság Munkaügyi és Szociális Minisztériumának honlapján található számológépet ([www.mpsv.cz](#): A Cseh Köztársaság

Munkaügyi és Szociális Minisztériumának hatásköre → Jövedelem és életszínvonal → Megélhetési és létminimum → [Kalkulátor...](#)).

Kivételes esetekben ettől a feltételektől el lehet tekinteni.

További információk a [Cseh Ügyvédi Kamara](#) honlapján találhatók.

- 4** Ha a Cseh Ügyvédi Kamara ingyenesen jelöl ki ügyvédet, Önnek **időpontot kell egyeztetnie az ügyvéddel**. Legtöbbször az ügyvéd irodájába kell mennie, ritkán előfordulhat az is, hogy az ügyvéd felkeresi Önt például a kórházban vagy a börtönben.

Jogi segítségnyújtás a hatóságoknál (és az Alkotmánybíróságnál)

Ha nem tudja, hogyan kell a hatóságokkal szemben eljárni, segítséget kaphat a **kedvezőtlen szociális helyzetben lévő embereket segítő szervezetek** egyikétől (lásd e tájékoztató elejét).

Előfordulhat azonban, hogy bonyolult ügye van a hatóságokkal, **ügyvédre van szüksége**, és nincs rá pénze. Például a hatóság nem ad Önnek rokkantsági vagy öregségi nyugdíjat, elutasítja az ápolási támogatás iránti kérelmet, törli Önt az álláskeresők nyilvántartásából stb. Ekkor kérheti a Cseh Ügyvédi Kamarától, hogy ingyenesen rendeljen ki Önnek ügyvédet.

Mit tegyek, ha ügyvédre van szükségem, aki ingyenesen foglalkozik a hivatalnal?

- 1** Kérjen a Cseh Ügyvédi Kamarától **ingyenes** ügyvédet.
- A kérelmet a [Cseh Ügyvédi Kamara](#) honlapján elérhető **űrlapon** kell benyújtani. Külön űrlapot kínál [magánszemélyek](#) (természetes személyek) és [jogi személyek](#) számára.
- 2** A Cseh Ügyvédi Kamara kijelöl Önnek egy, az állam által fizetett ügyvédet
- különösen, ha Ön **vagyontalan**, vagy **nincs rendszeres jövedelme vagy létminimum jövedelme, és nem marad pénze ügyvédre**. A kamara nagyon részletesen megvizsgálja az Ön helyzetét, és értékeli például, hogy tud-e dolgozni és keresni vagy más módon több pénzhez jutni (fogyatékkal élők, nyugdíjasok stb.), el tud-e adni vagy bérbe tud-e adni valamit stb. Figyelembe veszi az adósságait (beleértve a tartásdíjat is) és a folyó kiadásokat is. Felméri az Ön és az Önnel egy háztartásban élő más személyek teljes jövedelmét és vagyonát;
 - ha nem szeretne valamit, aminek nincs értelme (ez nem „nyilvánvalóan ézszerűtlen jogérvényesítés vagy jog akadályozása” – például ha valami nyilvánvalóan jogelleneset kér, vagy nyilvánvalóan elmulasztott egy határidőt stb.); és
 - ha nem él vissza a jogával – ez azt jelenti, hogy tisztelesen jár el.

A Cseh Ügyvédi Kamara írni fog Önnek arról, hogy az ügyvéd milyen ügyekben fogja Önt képviselni. Meg tudja határozni, hogy milyen feltételek mellett.

 Ha anyagi **helyzete javul**, például állást talál vagy vagyont örököl, **a lehető leghamarabb értesítenie kell a Cseh Ügyvédi Kamarát**. A Cseh Ügyvédi Kamara visszavonja az ingyenes jogi képviseletet, és ettől kezdve önnek magának kell fizetnie az ügyvédért.

Ha a Cseh Ügyvédi Kamara tudomására jut, hogy Ön **pontatlan vagy hamis adatokat** adott meg a kérelmében, akkor az ingyenes jogi képviseletet megszünteti, és **Önnek kezdettől fogva fizetnie kell** az ügyvédi képviseletért.

Mit tehetek, ha ügyvédre van szükségem alkotmányjogi panasz benyújtásához?

Az Alkotmánybírósághoz csak akkor fordulhat, ha **már máshol kudarcot vallott** (hatóságoknál vagy bíróságoknál minden szinten, ahová csak jogorvoslattal, fellebbezássel vagy rendkívüli jogorvoslati eszközzel fordulhat), és csak akkor, **ha a hatóságok vagy a bíróság megsértette az alapvető jogait vagy**

szabadságát (más hibákkal az Alkotmánybíróság nem tud foglalkozni). Ezek az ügyek nem egyszerűek, ezért a törvény előírja az Alkotmánybíróság előtti ügyvédi képviseletet. További információk az Alkotmánybíróság weboldalán, az [Útmutató az alkotmányjogi panasz eljárásához](#) című dokumentumban találhatók.

Ha alkotmányjogi panaszt szeretne benyújtani, és nincs pénze ügyvédre, ugyanúgy kell eljárnia, mintha a Cseh Ügyvédi Kamarától kérne ügyvédet hatóság előtti meghallgatásra (lásd fentebb ezen az oldalon).

Segítségnyújtás a bíróságon

Ha Ön perel vagy perelni szeretne, és ügyvédre van szüksége, de nincs rá pénze, kérheti, hogy ingyen vagy kevesebb pénzért rendeljenek ki ügyvédet.

Például szomszédot, munkáltatót, rossz minőségű árut értékesítő eladót, gázszolgáltatót, közlekedési vállalatot, örökség miatt rokonokat stb. perel. Vagy talán éppen válófélben van, és gyermek vagy vagyon miatt perel. Vagy hatóságokat akar perelni, mert nem adtak Önnek építési engedélyt, nem adtak Önnek anyagi rászorultsági ellátást, nem adtak Önnek rokkantsági igazolványt, kizárták Önt az álláskeresők nyilvántartásából, nem adtak Önnek rokkantsági vagy öregségi nyugdíjat.

Mit tehetek, hogy olcsóbban vagy ingyen kapjak ügyvédet a bíróságon?

1 Kérjen ingyenes ügyvédet a bíróságtól, amely előtt perel vagy perelni kíván.

Magyarázza el a bíróságnak, hogy ügye jogilag összetett, és szüksége van ügyvédre, aki megvédi Önt.

2 A bíróság küld Önnek egy kitöltendő [úrlapot](#), amelyen részletesen leírja pénzügyi és vagyoni helyzetét: mennyi a jövedelme, mennyi pénze van, milyen adósságai vannak, milyen vagyontárgya vannak – pl. ház, lakás, autó stb.

Figyelem! Ha később javul a helyzete (például munkát kap, vagy pénzt, illetve vagyont örököl), a bíróság törli az ingyenes ügyvédet, és a továbbiakban Önnek kell fizetnie az ügyvédért.

3 A bíróság ügyvédet jelöl ki Önnek, ha

- felismeri, hogy nem tudja megvédeni magát a bíróságon, és ügyvédre van szüksége,
- felismeri, hogy nincs pénze ügyvédre, és
- legalább egy kis esélye van arra, hogy megnyerje az ügyet. Ez például azt jelenti, hogy Ön nem kér valami egyértelműen jogelleneset, vagy hogy egyértelműen elmulasztotta a kereset benyújtásának határidejét (az ügy elévült) stb.

A bíróság konkrét jogi képviselőt (általában ügyvédet) jelöl ki Önnek. Ha Ön választott egyet, és javasolta a bíróságnak, akkor a bíróság ezt az ügyvédet jelölheti ki Önnek. Ha ezt nem teszi, akkor ezt a határozatban el kell magyaráznia Önnek.

Ingyen vagy kedvezményes áron kapja meg.

 Ha a bíróság nem rendel ki Önnek ügyvédet, fellebbezhet felsőbb bírósághoz.

Ha a fellebbezést követően a fellebbviteli bíróság nem jelöl ki Önnek ügyvédet, és az Ön által talált legalább két ügyvéd elutasítja az Ön képviseletét, akkor a [Cseh Ügyvédi Kamarához](#) fordulhat. Ezt ugyanúgy kell tennie, mintha a hatóságok előtti eljáráshoz kérne ügyvédet [olvassa el a [Jogi segítségnyújtás a hatóságoknál \(és az Alkotmánybíróságnál\)](#) című részt]. Ezen túlmenően bizonyítania kell, hogy legalább két ügyvéd elutasította az Ön képviseletét.

Jogi segítségnyújtás büntetőeljárásban

Ha bűncselekmény elkövetésével vádolják, és a rendőrség, az ügyészség nyomoz Ön ellen, vagy a bíróság vádat emelt Ön ellen, akkor szüksége lehet jogi védelemre. A védőügyvéd mindenütt ügyvéd.

Más-más az eljárás abban az esetben, ha:

- Önnek kötelezően ügyvédet kell fogadnia (úgynevezett szükséges védelem), vagy
- ügyvédet szeretne fogadni, de nem köteles.

Mikor kell ügyvédet fogadnom (úgynevezett szükséges védelem)? Ebben az esetben az ilyen ügyvéd ingyenes?

Önnek ügyvédet kell fogadnia, ha például őrizetben van, börtönben van, legalább 5 év börtönbüntetés vár Önre, cselekvőképtelen, kiskorú, vagy ha a bíróság vagy az ügyész ezt szükségesnek tartja stb. A bíróság tájékoztatja Önt arról, hogy ügyvédre van szüksége, és felkéri, hogy válasszon magának ügyvédet. Ha ezt nem teszi, akkor kijelölnek Önnek egy ügyvédet.

Ekkor ingyenes ügyvédje lesz, akit az állam fizet.

Ha azonban nem jár sikerrel (a bíróság elítéli Önöt, vagy nem ad helyet a fellebbezésnek vagy a perújítási eljárásnak), a bíróság elrendeli, hogy az ügyvéd költségeit Ön maga fizesse. Ha azonban a bíróság úgy ítéli meg, hogy Önnek nincs pénze ügyvédre, akkor nem kell fizetnie.

Mit tegyek, ha ügyvédet szeretnék, de nincs rá pénzem?

1 Kérjen a bíróságtól (ha az ügyész még nem emelt vádat Ön ellen) **ingyenes vagy csökkentett költségű védelmet.**

A kérelmében igazolnia kell, hogy nincs pénze ügyvédre.

2 Ha a bíróság megállapítja, hogy Önnek nincs pénze ügyvédre, akkor helyt ad a kérelmének. Ön **ingyen vagy kedvezményes összegért** ügyvédet fog kapni.

3 Válasszon saját ügyvédet, vagy kérje a bíróságot, hogy jelöljön ki egyet Önnek.

! Ha **ezt a bíróság elutasítja, panaszt nyújthat be, amelynek felfüggésztő hatálya van**. Ha a bíróság vagy a fellebbviteli bíróság elutasítja kérelmét, és legalább két, Ön által talált ügyvéd elutasítja az Ön képviseletét, akkor a [Cseh Ügyvédi Kamarához](#) fordulhat. Ezt ugyanúgy kell tennie, mintha a hatóságokkal való kapcsolattartáshoz kérne ügyvédet [olvassa el a [Jogi segítségnyújtás a hatóságoknál \(és az Alkotmánybíróságnál\)](#) című részt]. Ezen túlmenően azonban azt is bizonyítania kell, hogy legalább két ügyvéd elutasította az Ön képviseletét.